

Riskienhallinta

Toinen syventävä koulutus, webinaari 8
12.5.2020

Minna Lehmuskero
Johtaja, analyysitoiminnot

Alkutestin kysymys

Työeläkeyhtiön
riskienhallinnasta vastaa

- a) Riippumaton riskienhallinta-toiminto
- b) Sisäinen valvonta
- c) Hallitus

Sisältö

1. Riskienhallinta työeläkevakuuttamisessa
2. Säädökset ja ohjeet
3. Riskienhallinnan osa-alueet

**Riskienhallinnan
ensisijaisena tavoitteena on
vakuutettujen ja
vakuutuksenottajien
oikeuksien turvaaminen.**

Riskienhallinnalla

- tuetaan tietoista riskinottoa ja luodaan lisäarvoa yritykselle
- varmistetaan, että riskit ovat oikeassa suhteessa riskinkantokykyyn ja riskinottohalukkuuteen
- turvataan toiminnan jatkuvuutta
- estetään työeläkevakuuttajan toimintaa uhkaavien riskien toteutumista
- minimoidaan tai rajoitetaan toteutuneiden riskien aiheuttamat vahingot

Riskienhallinta on...

- osa sisäistä valvontaa
- liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien
 - Tunnistamista
 - Arviointia
 - Rajoittamista
 - Valvontaa
- vakavaraisuussäännösten noudattamista
 - Vain yksityisaloille
 - Huomioidaan olennaiset riskit, joita voidaan arvioida kvantitatiivisesti
- riski- ja vakavaraisuusarvion huomioimista
 - Sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista arviota
 - Kevällä riskiarvio ilman vakavaraisuusarviota

Riski- ja vakavaraisuusarviointi

Own Risk And Solvency Assessment

Riskienhallinnan vastuiden jakautuminen

- Kokonaisvastuu sisäisestä valvonnasta on hallituksella

Riskienhallinnan toteuttamisen vastuut

- Riskiä ottava toiminto vastaa omista riskeistään
- Riippumattomat riskien valvontatoiminnot
 - vastaavat riskienhallintamenetelmistä ja -periaatteiden kehittämisestä
 - tukevat riskiä ottavien toimintojen riskienhallinnan toiminnan ja riittävyyden varmistamisessa
 - valvovat riskitilannetta ja ohjeiden noudattamista
- Sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä

Säädökset ja ohjeet

Riskienhallinta (TVYL 12 c §, MOK)

Työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava yhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä riskienhallintajärjestelmä, joka kattaa yhtiöön kohdistuvien riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuvan tunnistamisen, mittaamisen, seurannan, valvonnan ja raportoinnin.

- Riskienhallinnan on katettava seuraavat osa-alueet:
 - 1) varojen ja vastuiden hallinta;
 - 2) sijoitukset;
 - 3) maksuvalmius;
 - 4) keskittymäriskin hallinta; ja
 - 5) operatiivisten riskien hallinta.
- Yhtiöllä on oltava riskienhallintatoiminto, joka on riippumaton riskiä ottavista toiminnoista.
- Hallituksen arvioitava 1 krt/v.

Riskienhallinta (MOK) 1/2

- Riskienhallinta tarkoittaa
 - Strategioita
 - Prosesseja
 - Raportointimenettelyjä
 - Ehkäiseviä toimenpiteitä
- Tunnistetaan, valvotaan, mitataan, seurataan ja hallitaan riskejä, jotka kohdistuvat yhtiöön, aiheutuvat sen liiketoiminnasta tai liittyvät oleellisesti sen liiketoimintaan.
- Oltava toimiva osa organisaatorakennetta ja päätöksentekoprosesseja.

Riskienhallinta (MOK) 2/2

- Olennaiset yhtiön toimintaan vaikuttavat sisäiset ja ulkoiset sekä ulkoistettujen toimintojen riskit
- Yksittäiset riskit ja yksittäisten riskien yhteisvaikutukset
- Hallitus vastaa riittävästä riskienhallinnasta, hyväksyttävä vuosittain kirjalliset toimintaperiaatteet.

Riskienhallintatoiminto (MOK)

- Oltava toiminnallisesti riippumaton riskiä ottavista toiminnoista
 - helpotettava riskienhallinnan täytäntöönpanoa
- Ylläpitää, kehittää ja valmistelee riskienhallinnan periaatteita hallituksen vahvistettaviksi sekä laatii menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa ja mittaamisessa.
- Seurattava, että riskit tulevat yhtiössä asianmukaisesti ja annetun ohjeistuksen mukaisesti
 - tunnistetuiksi
 - valvotuiksi
 - mitatuiksi
 - seuratuiksi
 - raportoiduiksi ja
 - hallituiksi.
- Yhtiöllä tulee olla riskienhallintaan tarvittavat menetelmät
 - Sekä määrällisiä että laadullisia

Riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet (MOK) 1/2

- Hallituksen on vuosittain hyväksyttävä yhtiön koko toiminnan kattavat kirjalliset toimintaperiaatteet
- Riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteissa tulee määritellä yhtiön merkittävimmät
 - Riskit
 - Mittarit (miten riskiä mitataan ja seurataan)
 - Riskinoton rajat
 - Riskienhallinnan tavoitteet
 - Riskinhallintatoimenpiteet
 - Vastuut (kuka vastaa) ja
 - Valvontaperiaatteet (miten riskin pysymistä hyväksyttävissä rajoissa valvotaan).

Riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet (MOK) 2/2

- Lisäksi tarvittaessa keskeisille toiminnoille tai prosesseille erilliset riskienhallinnan toimintaperiaatteet.
- Toimintaperiaatteissa riskinoton rajoja määritettäessä tulee ottaa huomioon yhtiön riskinotto-/riskinkantokyky.
 - Myös ulkoistetut toiminnot
- Toimintaperiaatteista on käytävä ilmi, miten riskeistä raportoidaan.
- Riskienhallinnan kokonaistilanteesta tulee raportoida vähintään vuosittain yhtiön hallitukselle.

Eroaakohan
työeläkeyhtiöiden ja
Kevan riskienhallinnan
sääntely toisistaan?

- a) Kyllä, yhtiöillä enemmän sääntelyä
- b) Kyllä, Kevalla enemmän sääntelyä
- c) Ei, suunnilleen samaa molemmille

Laki Kevasta 9 §

- Hallituksen tehtävänä on:
 - 1) valmistella valtuuskunnassa käsiteltävät asiat ja huolehtia valtuuskunnan päätösten toimeenpanosta;
 - 2) ohjata ja valvoa Kevan toimintaa;
 - 3) laatia eläkevarojen sijoittamista koskeva suunnitelma sekä käsitellä muutkin sijoitustoiminnan kannalta periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
 - 4) huolehtia Kevan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Laki Kevasta 25 §

Kevalla on oltava sen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä riskienhallintajärjestelmä, joka kattaa Kevaan kohdistuvien riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuvan tunnistamisen, seurannan, valvonnan ja raportoinnin.

- Riskienhallinnan on katettava seuraavat osa-alueet:
 - 1) sijoitukset;
 - 2) maksuvalmius;
 - 3) keskittymäriskit; ja
 - 4) operatiiviset riskit.
- Kevalla on oltava riskienhallintatoiminto, joka on riippumaton riskejä ottavista toiminnoista.

Riskienhallinta

(Laki Kevasta, hallituksen esityksen 21/2015 perustelut)

- Riskienhallinnalla tarkoitetaan
 - Strategioita
 - prosesseja ja
 - raportointimenettelyjä, joilla tunnistetaan, seurataan ja hallitaan Kevaan kohdistuvia erilaisia riskejä.
- Riskienhallinnassa on otettava huomioon kaikki merkittävät Kevan toimintaan vaikuttavat sisäiset ja ulkoiset riskit.
 - esimerkiksi likviditeettiriski, strategiset riskit ja maineriski.
- Yksittäiset riskit ja yksittäisten riskien yhteisvaikutukset
- Riskienhallinta on sisällytettävä tiiviisti osaksi Kevan organisaatorakennetta ja päätöksentekoprosesseja.
- Kevan organisaatorakenteen tulee olla sellainen, että se tukee tehokkaan riskienhallinnan järjestämistä.

Riskienhallintatoiminto

(Laki Kevasta, hallituksen esityksen 21/2015 perustelut)

- Riskienhallintatoiminnon on oltava riippumaton riskiä ottavista toiminnoista.
 - helpotettava riskienhallinnan täytäntöönpanoa.
- Ylläpitää, kehittää ja valmistelee riskienhallinnan periaatteita hallituksen vahvistettavaksi sekä laatii menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa.
- Toiminnon tehtävänä on seurata, että riskit tulevat Kevassa asianmukaisesti ja annetun ohjeistuksen mukaisesti
 - Tunnistetuiksi
 - Arvioituiksi
 - Seuratuiksi ja
 - Valvotuiksi.

Riskienhallinnan osa-alueet

Varojen ja vastuiden hallinta (työeläkeyhtiöt)

- Vakuutusmaksun ja vastuvelan riittävyys
- Järjestelmän yhteisellä vastuulla oleva osa ja yhtiön omalla vastuulla oleva osa
- Yhteiset laskuperusteet
 - Poikkeamariski
- Tuottovaatimus
 - Poikkeamariski

Sijoitusriskit

- Tuottavasti ja turvaavasti
- Voidaan hallita esimerkiksi
 - Vakavaraisuussäätelyn avulla (vain yksityisaloilla)
 - Muiden sijoitustoiminnan rajoitteiden avulla
- Sijoitussuunnitelma (hallitus hyväksyy)

Maksuvalmiusriski

- Tarkoitetaan riskiä, että sijoituksia ei saada myytyä oikeaan aikaan toiminnan rahoittamiseksi tai sijoitustappioiden välttämiseksi.
 - Eläkemenot hyvin ennustettavissa, sijoitukset melko likvidejä
- Eläkejärjestelmän pitkän aikahorisontin vuoksi ei ole olennaista, että kaikki sijoitukset olisivat joka hetki rahaksi muutettavissa.
- Voidaan hallita esimerkiksi limiiteillä tai valvonnalla

Keskittymäriski

- Tarkoittaa riskin lisääntymistä sijoitussalkun riittämättömän hajautuksen vaikutuksesta.

Hallintakeinoja

- Kokonaishajautuksen arviointi
- Vakavaraisuussäädökset (yksityisille)
 - mm. allokaation rajoitukset

Operatiiviset riskit

- Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riittämättömiin tai epäonnistuneisiin sisäisiin prosesseihin, henkilöstöön ja järjestelmiin sekä ulkoisiin tapahtumiin liittyvää tappioriskiä
- Esimerkiksi
 - strategiariskit
 - tietojärjestelmiin liittyvät riskit ml. tietoturva- ja tietosuojariskit
 - myyntiin ja markkinointiin liittyvät riskit
 - katastrofiriskit
- Voidaan hallita mm.
 - raportoinnin ja valvonnan keinoin
 - jatkuvuus- ja valmiussuunnittelulla

Kiitos!

Minna Lehmuskero

Minna.lehmuskero@tela.fi